

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/5/2022
Identifikačné číslo spisu:	4416010621
Dátum vydania rozhodnutia:	27.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4416010621.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému práv. L. Z. pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečin neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 27. júla 2022 v Bratislave o dovolaní obvineného práv. L. Z. proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky z 8. januára 2018, sp. zn. 4T/147/2016, v spojení s rozsudok Krajského súdu v Nitre z 26. septembra 2018, sp. zn. 2To/40/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného práv. L. Z. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 8. januára 2018, sp. zn. 4T/147/2016, uznal obvineného práv. L. Z. vinným z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

po tom, čo 5. decembra 2013 v čase o 10.11 hod. na jeho mobilný telefón s číslom XXXX XXX XXX prišla SMS správa z mobilného telefónu s číslom XXXX XXX XXX so žiadosťou o lustráciu motorového vozidla s EČ: Z. XXX Q., a to v znení „Z. XXX Q.. Ďakujem a nezabudni prosím. W.“, následne v priestoroch Obvodného oddelenia Policajného zboru X. vykonal lustráciu uvedeného vozidla v príslušnom informačnom systéme Policajného zboru Slovenskej republiky a dňa 5. decembra 2013 v čase o 10.18 hod. zaslal zo svojho mobilného telefónu na mobilný telefón s číslom XXXX XXX XXX SMS správu, v ktorej uviedol osobné údaje majiteľa lustrovaného vozidla a to meno, dátum narodenia a bydlisko v tvare „E. B., nar. XX. T. XXXX, Z., N. O., K. W. XX“, čím porušil § 69 ods. 6, § 80 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a čl. 4, čl. 10 ods. 3 nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 11/2003 o ochrane osobných údajov v informačných systémoch Policajného zboru a dopustil sa tak porušenia základných povinností policajta podľa § 48 ods. 3 písm. a), písm. f), písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej

republiky č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov a porušenia § 22 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 326 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, pri zistení poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. j) Trestného zákona, a zistení priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, ktorého výkon mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 1 Trestného zákona podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu na 18 (osemnásť) mesiacov.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 26. septembra 2018, sp. zn. 2To/40/2018, podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu; a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol tak, že na rovnakom skutkovom základe uznal obvineného práp. L. Z. vinným z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

Za to mu krajský súd podľa § 326 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j) Trestného zákona a priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. h) Trestného zákona, postupom podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, ktorého výkon mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na 18 (osemnásť) mesiacov.

Proti rozsudku krajského súdu, ktorý bol obvinenému a jeho obhajcovi doručený 5. decembra 2018, podal obvinený prostredníctvom obhajcu 2. decembra 2021 dovolanie, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený uviedol, že vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku vedenom na krajskom súde, v dôsledku čoho bol podľa neho rozsudkom krajského súdu porušený zákon v § 321, § 322 Trestného poriadku a v konaní ktoré mu predchádzalo v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, § 326 ods. 1 a § 374 ods. 1 Trestného zákona, a to v jeho neprospech.

Po stručnom zrekapitulovaní predchádzajúceho konania a rozhodnutí počas neho vydaných poukázal na skutočnosť, že zo záznamu zo služby sp. zn. ORP-NZ-OPP6-2-902/2013 z 5. decembra 2013, ktorý je záznamom zo služby obvineného, vyplýva, že spolu s jeho kolegom W. B. sa v čase od 09.00 hod. do 10.00 hod. nachádzali v obci M., kde preverovali oznámenia V. R. ohľadne odcudzenia rotovátora. Na mieste priestupku tak, ako to vyplýva zo spisu ORPZ-NZ-OPP6-P-413/2013 boli vykonávané základné úkony, a to zápisnica o ohliadke miesta priestupku, plánok miesta priestupku a fotodokumentácia, a to v tomto poradí. Následne zo M. odišli obvinený a W. B. na Obvodné oddelenie Policajného zboru X. (ďalej len „OOPZ X.“). Z výpovedí svedkov vypočutých na hlavnom pojednávaní, ktorí vykonávajú, alebo vykonávali službu príslušníka Policajného zboru na OOPZ X. vyplýva, že cesta trvá 20 až 25 minút, ktorú časovú skutočnosť je možné si overiť aj na dostupných internetových stránkach týkajúcich sa navigácie, kde uvádzajú najkratšiu možnú cestu trvajúcu 21 minút. Z uvedeného podľa obvineného vyplýva, že sa v čase, keď malo dôjsť k lustrácii, teda v čase medzi 10.16 hod. a 10.18 hod. nemohol a ani sa nenachádzal na OOPZ X.. Z uvedeného vyplýva, že sa nemohol dopustiť trestného činu, za ktorý bol odsúdený.

Obvinený poukázal na výpoveď svedka W. E.Č., z ktorej rovnako ako z prípravného konania, tak aj z hlavného pojednávania vyplýva, že on (svedok W. E., pozn.) nežiadal od obvineného žiadnu lustráciu a 5. decembra 2013 s ním nijakým spôsobom nekomunikoval. Z výpovede svedkov na hlavnom pojednávaní ďalej podľa obvineného vyplynulo, že v miestnosti stálej služby na OOPZ X. vykonávajú

lustrácie na tam umiestnených počítačoch aj iné osoby, teda príslušníci polície z iných útvarov, ktorí pri vykonávaní svojich služobných povinností potrebujú vykonať lustrácie z policajných evidencií. Podľa vyjadrenia svedkov sa na OOPZ X. nevedia evidencie, ktorí príslušníci iných zložiek polície lustrovali na počítačoch v miestnosti stálej služby na OOPZ X., kedy tieto lustrácie vykonávali, ani v ktorom čase sa tam nachádzali, preto z uvedeného dôvodu nie je podľa neho možné zistiť, ktorí príslušníci Policajného zboru lustrovali na počítačoch 5. decembra 2013. Pokiaľ by takáto evidencia existovala, dalo by sa podľa obvineného zistiť, kto pod jeho prihlasovacím menom lustroval motorové vozidlo Z. XXX Q.. V tejto súvislosti taktiež obvinený poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na spôsob vytvárania hesla a prihlasovacieho mena do počítačového systému Policajného zboru, ktorý je jednoduchý a dá sa vyskladať z mena, priezviska a ČOZ každého príslušníka Policajného zboru, pričom tento prihlasovací systém používala väčšina príslušníkov Policajného zboru, mohol sa na jeho prihlasovacie meno prihlásiť ktokoľvek, ktorý poznal meno, priezvisko a jeho ČOZ a vykonať lustráciu uvedenú v skutkových vetách rozsudku.

Ďalej obvinený citoval § 326 ods. 1 písm. a) a § 374 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a uviedol, že okresný a krajský súd v rozsudkoch nesprávne právne posúdili skutok uvedený v skutkových vetách rozsudkov, nakoľko z uvedených ustanovení vyplýva, že skutok, za ktorý bol odsúdený, nie je možné posudzovať ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa a prečin neoprávneného nakladania s osobnými údajmi, pretože z vykonaného dokazovania ani zo skutkovej vety samotných rozsudkov nevyplyvajú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré osoby mali, resp. mali mať z konania uvedeného v skutkovej vete škodu, neoprávnený prospech, akú škodu, resp. neoprávnený prospech. Tvrdenia súdov, že už samotné poskytnutie údajov je neoprávneným prospechom podľa obvineného neobstoja, nakoľko neoprávneným prospechom sa podľa súdnej praxe a odbornej literatúry považuje len neoprávnené materiálne a nemateriálne zvýhodnenie, avšak v konaní pred súdom nebolo preukázané akým spôsobom a kto mal byť konaním uvedeným v rozsudkoch zvýhodnený. Z vyššie uvedeného podľa obvineného vyplýva, že skutok uvedený v skutkovej vete rozsudku nenaplnia zákonné znaky trestných činov, za ktoré bol uznaný vinným.

Obvinený ďalej poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2012, sp. zn. KS BA-V-833/2013-NTT-6-715/2013, nakoľko predmetné rozhodnutie neobsahuje konkrétne označenie trestného činu, pre ktorý sa viedlo v čase vydania predmetného príkazu trestné stíhanie, ani skutkové okolnosti aj napriek skutočnosti, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 Trestného poriadku môže byť vydaný iba v trestnom konaní pre trestné činy taxatívne uvedené v Trestnom poriadku a podľa § 115 ods. 2 Trestného poriadku musí obsahovať aj skutkové okolnosti. Ďalej odkázal na § 115 ods. 7 Trestného poriadku a uviedol, že v čase vykonania záznamu telekomunikačnej prevádzky, v ktorej Krajský súd v Bratislave vydal rozhodnutie 25. októbra 2013 nebola vedená, teda začatá podľa § 199 Trestného poriadku trestná vec, za ktorú bol obvinený, a teda podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2To/5/2011, sa takýto záznam nemôže použiť ako dôkaz v inej trestnej veci. Poznamenal, že podmienkami na použitie záznamu z 5. decembra 2013 sú vykonávanie trestného konania v inej trestnej veci súčasne (súbežne) s trestnou vecou, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal a určenie predmetu iného súbežného trestného konania niektorého z taxatívnych trestných činov uvedených v ods. 1 § 115 Trestného poriadku, pričom tieto podmienky neboli v tomto prejednávacom konaní zachované. Podľa názoru obvineného záznam telekomunikačnej prevádzky zaznamenaný na základe príkazu Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2013, sp. zn. KS BA-V-833/2013-NTT-6-715/2013, sa nemohol použiť ako dôkaz vo veci vedenej proti obvinenému aj z toho dôvodu, že skutok uvedený v uznesení vyšetrovateľa, sp. zn. SKIS-16/BOK-V-2015, ako aj v obžalobe podľa obvineného nenaplnia znaky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona ani iného trestného činu taxatívne uvedeného v § 115 ods. 1 Trestného poriadku. Z vyššie uvedeného podľa obvineného vyplýva, že záznam telekomunikačnej prevádzky zaznamenaný na základe príkazu Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2013, sp. zn. KS BA-V-833/2013-NTT-6-715/2013, je dôkaz nezákonný a v trestnej veci obvineného nepoužiteľný.

Obvinený tiež uviedol, že v trestnom konaní je možné použiť záznam telekomunikačnej prevádzky len

vtedy, ak bol príkaz na vyhotovenie tohto záznamu vydaný podľa Trestného poriadku, s dodržaním všetkých náležitostí podľa § 115 Trestného poriadku a za zákonný teda použiteľný v trestnom konaní nemožno považovať príkaz (rozhodnutie) na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa iného zákona a už vôbec, ak takýto príkaz neobsahuje náležitosti vyžadované Trestným poriadkom tak, ako sa to stalo v tejto trestnej veci. V tejto súvislosti obvinený opätovne poukázal na judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2To/5/2011.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v § 322 ods. 3 Trestného poriadku a v konaní, ktoré mu predchádzalo v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, § 326 ods. 1, § 374 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, a to v jeho neprospech; podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu vo výroku o vine a treste; a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Prokurátorka príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedla, že obvinený si už v prípravnom konaní zvolil obhajcu, ktorého mal v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj v druhostupňovom konaní. Skutočnosti uvádzané v dovolaní dovolateľ podľa prokurátorky uvádzal aj v odvolaní a týmto sa druhostupňový súd aj zaoberal tak, ako to vyplýva z napadnutého rozsudku krajského súdu. Podľa prokurátorky súd zistil skutok na podklade dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní v súlade so zákonom, pričom záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonaný v zmysle ustanovení Trestného poriadku, ale ako vyplýva z príkazu Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2013, sp. zn. KS BA-V-833/2013-NTT-6-715/2013, tento bol vykonaný v zmysle zákona č. 166/2003 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane pred odpočúvaním“), ktorý vydal súd na to príslušný v zmysle § 4a ods. 1 citovaného zákona, podľa ktorého je príslušný krajský súd, z dôvodov uvedených v § 3 ods. 1 hore uvedeného zákona, na základe ktorého takýto informačno-technický prostriedok možno použiť len vtedy, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na zabezpečenie ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku a zahranično-politických záujmov štátu, bezpečnosti a ochrany štátu, získanie informácií zo zahraničných zdrojov, predchádzanie a objasňovanie trestnej činnosti alebo na ochranu práv a slobôd iných a ak dosiahnutie tohto účelu inak by bolo neúčinné alebo podstatne sťažené. Tento záznam v zmysle § 7 ods. 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním môže byť použitý ako dôkaz v trestnom konaní, pretože písomný záznam bol vyhotovený orgánom štátu s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti použitia informačno-technického prostriedku. Dodala, že súdmi prvého a druhého stupňa bol správne zistený skutkový stav veci, pričom skutok správne právne posúdil.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti prokurátorka uviedla, že nie je daný žiaden dovolací dôvod uvádzaný v dovolaní obvineného, preto navrhla, aby dovolací súd na verejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie odmietol, pretože je podľa nej zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným práv. L. Z. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a/alebo hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Pokiaľ ide o obvineným označený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd stabilne judikuje, že právo na obhajobu je potrebné v zmysle tohto dovolacieho dôvodu chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu podľa tohto ustanovenia preto nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 16/2013-I a 7/2011).

Vo vzťahu k obvineným uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je potrebné uviesť, že ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Nemožno ním napadnúť spôsob hodnotenia dôkazu súdom, keďže nesprávne hodnotenie dôkazu možno napraviť v odvolacom konaní, nie však v konaní o dovolaní. Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Možno opakovane podotknúť, že podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku dôkazy v každom prípade hodnotí súd a prípadný nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov zo strany procesných strán nezakladá žiaden dovolací dôvod.

V tejto súvislosti možno vo všeobecnosti pripomenúť, že Trestný poriadok výslovne ustanovuje, že súd a orgány činné v trestnom konaní môžu brať do úvahy len dôkazy, ktoré boli získané zákonným spôsobom. Z § 119 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, že dôkazným prostriedkom je procesný úkon, pomocou ktorého orgán činný v trestnom konaní alebo súd získava poznatky dôležité na objasnenie veci. Dôkazom je priamy poznatok alebo výsledok činnosti orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu, ktorý získal pomocou dôkazného prostriedku a slúži na objasnenie skutočností, ktoré sú predmetom dokazovania. Podmienkou, aby dôkazom mohlo byť naozaj „všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci“, je, aby išlo o dôkazy získané zákonným spôsobom. Za zákonný spôsob získania dôkazu z dôkazných prostriedkov v zmysle § 119 ods. 3 Trestného poriadku treba podľa judikatúry považovať jednak splnenie formálnych (procesných) podmienok, vyžadovaných Trestným poriadkom

alebo iným osobitným zákonom na vykonanie konkrétneho dôkazu (v prejednávanej veci zákon o ochrane pre odpočúvaním), a jednak splnenie materiálnych (obsahových) podmienok, t. j. aby úkon, použitý dôkazný prostriedok na vykonanie, resp. získanie dôkazu, bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 38/2003-I, a ZSP 74/2006).

Zároveň netreba opomenúť aj § 119 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého strana môže dôkaz obstarat' alebo dať návrh na jeho vykonanie, avšak sama ho vykonať nemôže. Predmetná činnosť náleží len orgánom činným v trestnom konaní, prípadne súdu.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 24/2020-I).

Pokiaľ ide o vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku, treba zároveň dodať, že ak dovolateľom tvrdená nezákonnosť dôkazu spočíva v zásadnom porušení práva obvineného na obhajobu, ku ktorému malo dôjsť pri jeho získaní alebo vykonaní, takto vecne vymedzená chyba zodpovedá (v prípade jej preukázania) iba dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ktorý je v tomto prípade vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa písm. c) tohto ustanovenia v pomere špeciality. Pritom platí, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Inak povedané, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

V kontexte týchto všeobecných východísk najvyšší súd vo vzťahu k argumentácii obvineného o nezákonnosti dôkazu (záznam telekomunikačnej prevádzky zaznamenaný na základe príkazu Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2013, sp. zn. KS BA-V-833/2013-NTT-6-715/2013, č. l. 229-231) odkazuje na odôvodnenia rozsudkov okresného súdu ako aj krajského súdu a zdôrazňuje, že záznam telekomunikačnej prevádzky nebol vykonávaný v zmysle ustanovení Trestného poriadku, ale ako vyplýva z príkazu Krajského súdu v Bratislave z 25. októbra 2013, sp. zn. KS BA-V-833/2013-NTT-6-715/2013, tento bol vykonaný v zmysle zákona o ochrane pre odpočúvaním, ktorý vydal súd na to príslušný v zmysle § 4a ods. 1 citovaného zákona, podľa ktorého je príslušný krajský súd, z dôvodov uvedených v § 3 ods. 1 zákona o ochrane pre odpočúvaním, na základe ktorého takýto informačno-technický prostriedok možno použiť len vtedy, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na zabezpečenie ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku a zahranično-politických záujmov štátu, bezpečnosti a ochrany štátu, získavanie informácií zo zahraničných zdrojov, predchádzanie a objasňovanie trestnej činnosti alebo na ochranu práv a slobôd iných a ak dosiahnutie tohto účelu inak by bolo neúčinné alebo podstatne sťažené. Okresný súd správne uviedol, že v danom prípade, je možné záznam považovať za dôkaz získaný zákonným spôsobom, nakoľko podľa ustanovenia § 115 ods. 7 Trestného poriadku sa v inej trestnej veci ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, môže záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1 (v prejednávanej veci pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa). Ustanovenie § 115 ods. 7 Trestného poriadku na použitie zánamu telekomunikačnej prevádzky ako dôkazu v inej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, ako jedinou podmienku vyžaduje iba to, aby aj v tejto inej trestnej veci bolo vedené trestné konanie pre niektorý z trestných činov predpokladaných v § 115 ods. 1 Trestného poriadku (tzv.

vecná súvislosť), t. j. pre niektorý z trestných činov (príp. viaceré), ktoré zákonodarca určil ako tie, ktoré odôvodňujú taký závažný zásah do práv dotknutých osôb, akým odpočúvanie nepochybne je (princíp proporcionality) (primerane pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 22/2020). Možno súhlasiť s názorom krajského súdu ako aj s argumentáciou prokurátorky, že tento záznam v zmysle § 7 ods. 2 zákona o ochrane pre odpočúvaním môže byť použitý ako dôkaz v trestnom konaní, pretože písomný záznam bol vyhotovený orgánom štátu s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti použitia informačno-technického prostriedku.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd vo všeobecnosti uvádza, že predmetný dovolací dôvod je upravený alternatívne - buď je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo vychádza z nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia. V oboch prípadoch však platí existencia právnej chyby, nie skutkovej. V dôsledku toho dovolací súd pri uplatnení tohto dôvodu nemôže skúmať a spochybňovať skutkové zistenia, nakoľko ťažisko dokazovania v trestnom konaní je totiž pred prvostupňovým súdom a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd. Pri posudzovaní opodstatnenosti tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd hodnotí skutkový stav len z hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008). Prostredníctvom tohto dôvodu nemožno nahrádzať iné mimoriadne opravné prostriedky (obnovu konania a zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní), ktoré slúžia na nápravu nedostatkov v skutkových zisťeniach.

Povedaný inými slovami predmetný dovolací dôvod dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Ďalej predpokladá výlučne chyby právne, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejší alebo miernejší trestný čin, alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatel'a alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať napr. rozhodovania o treste či ochrannom opatrení (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014-II).

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo môže spočívať v kvalifikácii zisteného skutku ako iného trestného činu, než ako zodpovedá správne použitiu zákona, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Právnym posúdením skutku sa rozumie jeho hmotnoprávne posúdenie. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok ustálený v napadnutom rozhodnutí súdu v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podriadený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Východiskom pre zistenie tohto dovolacieho dôvodu je opis skutku, ako bol ustálený v príslušnom výroku, t. j. v tzv. skutkovej vete napadnutého rozhodnutia vo veci (primerane uznesenie najvyššieho súdu z 10. februára 2010, sp. zn. 3Tdo/39/2009). Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia, ktoré sa už netýka právnej kvalifikácie, ale posúdenia inej okolnosti, sa pod tým rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Trestného zákona), zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona), prípadne pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona) alebo trestu súhrnného (§ 42 Trestného zákona) a pod. Posúdenie, či je potrebné použiť ustanovenie o okolnosti vylučujúcej protiprávnosť činu, je priamou otázkou právnej kvalifikácie skutku (trestnosti dotknutého činu).

Predmetný dovolací dôvod nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaní subjektívna stránka trestného činu, ktorá totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak (ako už bolo vyššie uvedené) môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 3/2011). Subjektívna stránka trestného činu nemusí byť v skutkovej vete výroku odsudzujúceho rozsudku vyjadrená tak, aby to znamenalo prevzatie zákonnej definície príslušnej formy zavinenia do popisu zisteného skutku. Subjektívnu stránku konania páchateľa pojmovo vymedzuje právna veta, pokiaľ je forma zavinenia výslovne uvedená v ustanovení osobitnej časti Trestného zákona (dotknutej základnej alebo kvalifikovanej skutkovej podstate). Inak forma zavinenia vyplýva z ustanovení Trestného zákona (pozri uznesenie najvyššieho súdu z 29. novembra 2011, sp. zn. 2Tdo/49/2011). Motív páchateľa a subjektívna stránka trestného činu sú znaky, ktoré sa síce týkajú psychiky páchateľa, ale prejavujú sa navonok v spáchanom skutku a dokazujú sa rovnako ako objektívne znaky trestného činu (konanie, následok a príčinný vzťah). Namietanie ich nezistenia alebo nesprávneho či neúplného zistenia v dôsledku nevykonania dokazovania alebo nesprávneho vyhodnotenia vykonaného dokazovania až v dovolaní predstavuje namietanie skutkových zistení a záverov, čo predmetné ustanovenie nepripúšťa (ZSP 40/2010). Nesprávnosť právnych úvah uvedených v odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku nie je dôvodom na konštatovanie splnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ak skutková veta výroku o vine zodpovedá podľa hodnotenia dovolacieho súdu použitej právnej kvalifikácii. Ak dovolacie námietky (sčasti) smerujú proti skutkovým zisteniam a tomu zodpovedajúcim dôkazným hodnotiacim úvahám súdu, tak v celom tomto rozsahu ich nemožno v dovolacom konaní (na rozdiel od konania odvolacieho) preskúmať. Relevantné (preskúmateľné) sú námietky voči samotnej právnej kvalifikácii, ale len v tom rozsahu, v ktorom túto kvalifikáciu spochybňujú z hľadiska reálií súdom zisteného skutku (teda nie z hľadiska iných skutkových zistení) (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 49/2013-I).

Pod pojmom „skutok“ treba rozumieť udalosť vo vonkajšom svete vyvolanú aktívnym alebo pasívnym prejavom vôle páchateľa (konaním), ktoré sa stáva trestným činom, ak vyčerpáva znaky skutkovej podstaty niektorého trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 46/2013). Vo vzťahu k pojmu „skutková veta“, je potrebné uviesť, že odráža faktické okolnosti, ktoré sú právne relevantné z hľadiska základnej alebo kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, teda kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona (pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2019-I). Pre úplnosť skutkovej vety postačuje, ak obsahuje pojmy a gramatické formulácie, ktoré významovo zodpovedajú (všetkým) znakom skutkovej podstaty trestného činu. Rovnako musí byť odrazom právnej vety, nie však jej kópiou. Je neprístupné formulovať skutkovú vetu spôsobom, že táto síce vo výsledku obsahuje všetky zákonné znaky danej skutkovej podstaty, ale je nepreskúmateľná v tom, akým konkrétnym konaním a za akých konkrétnych okolností malo dôjsť k spáchaniu trestného činu. Skutková veta (popis skutku) nie je totožná s právnou vetou a spravidla nepoužíva terminológiu právnej vety (teda terminológiu dotknutého zákonného ustanovenia), aj keď sa niekedy použité výrazy a formulácie skutkovej a právnej vety nevyhnutne prekrývajú (zhodujú). Skutková veta však musí s dostatočnou obsahovou určitosťou vyjadrovať všetky skutkové okolnosti, ktoré sú kvalifikačným momentom použitej právnej kvalifikácie (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 22/2015-III).

Povedané inými slovami v skutkovej vete výroku odsudzujúceho rozsudku sa necituje formulácia kvalifikačne použitého ustanovenia Trestného zákona, táto formulácia zodpovedá tzv. právnej vete, citovanej v kvalifikačnej časti výroku o vine. Skutková veta musí zodpovedať právnej vete obsahovo, teda tak, aby bolo možné konštatovať naplnenie zákonných znakov trestného činu (subsumovať zistený skutkový stav pod príslušné ustanovenie osobitnej časti Trestného zákona) (pozri rozhodnutie

najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 57/2016). Platí, že skutková veta výroku odsudzujúceho rozsudku popisuje skutkový dej, nie právnu kvalifikáciu, ktorú popisuje právna veta, pričom skutková veta (samozrejme) nepopisuje ani označenie predpisov a ich ustanovení, podľa ktorých sa riešia (trestnoprávnu kvalifikáciu podmieňujúce a jej predchádzajúce) „predbežné“ otázky (§ 7 Trestného poriadku). Tieto sa neuvádzajú ani v právnej vete, kde sa uvádza len znenie kvalifikačne použitého ustanovenia Trestného zákona a riešenie predbežných otázok vyplýva z odôvodnenia (primerane rozsudok najvyššieho súdu zo 14. júna 2017, sp. zn. 1TdoV/7/2016).

Skutková veta má teda stručne a výstižne vyjadriť žalovaný skutok, ktorého sa obžalovaný podľa zistenia súdu dopustil. Skutok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného, musí byť v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený v zmysle § 163 ods. 1, písm. c), ods. 3 Trestného poriadku (predovšetkým spôsob jeho spáchania) tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu, za ktorý bol obžalovaný uznaný vinným. Ak neobsahuje skutková veta vo výroku o vine úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty; teda ak pri formulovaní skutkových záverov súd opomenie určitú, nie bezvýznamnú časť skutkových zistení, ktoré vyšli v konaní najavo, dochádza k porušeniu práva obžalovaného na spravodlivý proces (pozri rozsudok najvyššieho súdu z 9. decembra 2010, sp. zn. 1TdoV/22/2010, nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky z 19. januára 2016, sp. zn. III. ÚS 509/2015, a z 20. decembra 2017, sp. zn. II. ÚS 521/2017).

Dovolací súd (ako judikatúra najvyššieho súdu už chronicky zdôrazňuje) teda v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len posúdi, či skutok zistený súdom zodpovedá použitej právnej kvalifikácii (všetkým jej znakom). Nevstupuje do procesu hodnotenia dôkazov, teda dôkazy nehodnotí ani nepreskúma správnosť úvah skôr vo veci konajúcich súdov pri hodnotení dôkazov. Je potrebné tiež zdôrazniť, že podoba skutku uvedená vo výroku rozsudku (správnosť kvalifikácie ktorej sa preskúma) sa nemôže považovať za doplnenú obsahom odôvodnenia rozsudku a dovolací súd musí pri svojom kvalifikačnom prieskume vychádzať výlučne zo skutkovej vety odsudzujúceho výroku napadnutého rozsudku (pozri odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 22/2015). Námietky skutkovej povahy sú pritom uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť iba minister spravodlivosti. Najvyšší súd sa preto s týmto okruhom námietok obvineného nemohol zaoberať (primerane napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

V súvislosti s argumentáciou obvineného, že okresný a krajský súd v rozsudkoch nesprávne právne posúdili skutok uvedený v skutkových vetách rozsudkov, najvyšší súd uvádza, že na naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona je potrebné preukázať vykonávanie právomoci verejného činiteľa spôsobom odporujúcim zákonu. Je nesporné, že príslušník Policajného zboru je verejným činiteľom podľa § 128 ods. 1 Trestného zákona. Podľa § 48 ods. 3 písm. f) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „zákon o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru“) policajt je povinný zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami, najmä nezneužívať informácie získané v súvislosti s výkonom služby na vlastný prospech alebo na prospech iného. Poskytnutie informácií získaných z evidencií vedených Policajným zborom, prípadne evidencií, ku ktorým má prístup Policajný zbor, tretej osobe, je potrebné hodnotiť ako vykonávanie právomoci spôsobom odporujúcim zákonu, nakoľko takýto postup porušuje povinnosť uloženú v § 48 ods. 3 písm. f) zákona o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru za predpokladu, že príslušník Policajného zboru má vo svojej právomoci výkon lustrácie za účelom jemu zverených rozhodovacích kompetencií. V tejto súvislosti je však potrebné poukázať na to, že samotné lustrovanie príslušníkom Policajného zboru v evidenciách vedených Policajným zborom, prípadne v evidenciách, ku ktorým má prístup príslušník Policajného zboru a poskytnutie výsledkov lustrácie neoprávnenej osobe, nenapĺňa zákonné znaky výkonu právomoci spôsobom odporujúcim zákonu podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, bez prístúpenia ďalších relevantných skutočností.

Na naplnenie subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa je, okrem vyššie uvedeného, potrebné preukázať aj motív (pohnútku) konania verejného činiteľa spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Znak „v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech“ charakterizuje pohnútku páchatel'a, takže k dokonaniu trestného činu postačí, ak páchatel', vedený touto pohnútkou, nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho právomoci verejného činiteľa a nie je potrebné, aby škoda skutočne vznikla, alebo aby páchatel' skutočne zadovážil sebe alebo inému neoprávnený prospech (R 25/1975). Neoprávneným prospechom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia môže byť aj neoprávnené zvýhodnenie inej osoby, ktorú páchatel' v postavení verejného činiteľa v rozpore so svojimi povinnosťami informuje, napr. o pripravovanej policajnej akcii zameranej na odhalenie trestnej činnosti, a to v úmysle umožniť tejto osobe vyhnúť sa prípadnej zodpovednosti za protiprávne konanie, ktoré sa má vykonaním akcie objasniť. Pri právnom posúdení konania verejného činiteľa, ktorý v uvedenom úmysle prezradí inej osobe vykonanie pripravovanej a utajovanej akcie, ako trestného činu porušovania povinnosti verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, nerozhoduje, že táto iná osoba nič nekonala preto, aby ovplyvnila výsledok policajnej akcie, o ktorej sa takým spôsobom dozvedela (R 55/1994). Uvedený motív ako zložka subjektívnej stránky konania páchatel'a, ktorá iniciuje jeho konanie, musí byť preukázaný (R 39/2001).

Prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa je totiž úmyselným trestným činom. Úmysel páchatel'a sa musí vzťahovať na všetky znaky objektívnej stránky prečinu, t. j. ako na konanie páchatel'a, tak na jeho následok a príčinnú súvislosť medzi konaním a následkom. V skutkovej podstate prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa je úmyselná forma zavinenia vyjadrená navyše ešte v kvalifikovanej pohnútky páchatel'a, keď zákonnou požiadavkou je, aby konanie páchatel'a bolo vedené „v úmysle spôsobiť inému škodu, alebo zadovážiť pre seba alebo iného neoprávnený prospech“. Z toho je zjavné, že úmyselná forma zavinenia musí byť obsiahnutá ako v konaní (v predmetnom prípade úmyselne vykonávať svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu), tak musí byť kumulatívne vzťahovaná tiež k pohnútky [v predmetnom prípade úmyselne zadovážiť (sebe alebo) inému neoprávnený prospech (alebo spôsobiť inému škodu)] (prímerane uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2010, sp. zn. PL. ÚS 13/2010, a z 29. júna 2011, sp. zn. PL. ÚS 101/2011).

K prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona dochádza už samotnou neoprávnenou lustráciou, kedy príslušník Policajného zboru v postavení verejného činiteľa v rozpore s ustanovením § 53 zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov predpisov neoprávnene získava, vyhľadáva, prehliada a využíva osobné údaje inej osoby (teda vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu), napriek tomu, že osobné údaje musia byť získavané na konkrétny účel, výslovne uvedený a oprávnený účel a nesmú sa spracúvať spôsobom, ktorý nie je zlučiteľný s týmto účelom za predpokladu, že sú naplnené aj všetky ostatné znaky danej skutkovej podstaty (úmysel spôsobiť škodu inému, či zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech). Neoprávnený prospech predstavuje akékoľvek neoprávnené materiálne alebo nemateriálne zvýhodnenie, na ktoré by verejný činiteľ alebo iná osoba nemala právo (napr. nestíhanie páchatel'a trestného činu, informovanie páchatel'a o pripravovanej policajnej akcii a pod.). Na trestnosť tohto činu sa nevyžaduje, aby páchatel' skutočne získal neoprávnený prospech, pričom rozhodujúci je úmysel páchatel'a zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech zneužitím svojej právomoci. Výška neoprávneného prospechu pri tomto trestnom čine nie je určená, pričom na trestnosť činu sa nevyžaduje aspoň malý prospech. V danom prípade bolo preukázané, že obvinený poskytol neoprávnene informáciu o vlastníčkovi motorového vozidla, čím zvýhodnil uvedenú osobu práve o vedomosť o tom, kto je majiteľom motorového vozidla, čo by inak táto osoba nevedela.

Vo vzťahu k naplneniu zákonných znakov skutkovej podstaty prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) Trestného zákona je potrebné preukázať neoprávnené poskytnutie, sprístupnenie alebo zverejnenie osobných údajov. Z tohto dôvodu samotná lustrácia v evidenciách vedených Policajným zborom, prípadne v evidenciách, ku ktorým má prístup príslušník Policajného zboru, nenaplnia zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 Trestného zákona, pokiaľ absentuje poskytnutie,

sprístupnenie alebo zverejnenie informácie. Až po preukázaní, že údaje boli poskytnuté, sprístupnené alebo zverejnené, ktoré sú definované v zákone č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov je možné prijať záver o naplnení objektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) Trestného zákona. Pre účely trestného konania je potrebné neoprávneným poskytnutím osobných údajov o inom rozumieť poskytnúť ich bez oprávnenia aspoň jednej osobe (fyzickej či právnickej) odlišnej od poškodeného. Poskytnutie osobných údajov môže byť zrealizované rôznou formou ústne, písomne alebo môže dôjsť k ich odovzdaniu iným spôsobom (napr. na záznamovom médiu).

Najvyšší súd v kontexte vyššie uvedeného ako aj vo vzťahu k správnosti právnej kvalifikácie konania obvineného, ktoré krajský súd kvalifikoval ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a prečin neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona uzatvára, že sa stotožňuje so závermi okresného a krajského súdu, že obvinený vykonaním lustrácie v policajných evidenciách motorového vozidla, ktorú nepotreboval na výkon svojej pracovnej činnosti, aby tým zadovážil W. E. neoprávnený prospech spočívajúci vo vedomosti, kto je vlastníkom motorového vozidla, na čo by inak nemal právo, keďže ide o cudziu osobu. Predmetným konaním tým, že poskytol inej osobe údaje (vlastníctvo motorového vozidla) spočívajúce v mene, dátume narodenia a bydliska osoby, ktorá bola majiteľom motorového vozidla EČ: Z. XXX Q., porušil § 69 ods. 4, ods. 6, § 80 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, § 22 ods. 2 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov (predpis bol zrušený predpisom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov, pozn.). Rovnako obvinený týmto svojím konaním porušil aj základné povinnosti policajta uvedených v § 48 ods. 3 písm. a), písm. f), písm. g) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície. Možno teda konštatovať, že uvedené konanie a samotná vina obvineného bola nepochybne preukázaná vykonaným dokazovaním, nakoľko zo záznamu o odpočúvaní jednoznačne vyplýva (č. l. 230-231), že obvinený bol požiadaný o vykonanie lustrácie a následne obvinený zo svojho mobilného telefónu poskytol osobné údaje W. E..

V súvislosti s argumentáciou obvineného, že samotné poskytnutie údajov ako neoprávnený prospech neobstoí, je potrebné zopakovať, že obvinený vykonal svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, keďže aktívne porušil vyššie uvedené zákony upravujúce jeho právomoc, čím zadovážil inej osobe neoprávnený prospech (nemateriálne zvýhodnenie) v podobe poskytnutia informácie, na ktorú táto osoba nemala právo. Rozhodujúcim v tomto smere je úmysel obvineného (na podnet inej osoby) zadovážiť inému neoprávnený prospech zneužitím svojej právomoci (vykonaním lustrácie v policajných evidenciách). Ďalšie námietky obvineného týkajúce sa prezentovania svojho pohľadu na priebeh konania, sú námietkami vzťahujúcimi sa k preskúmvaniu správnosti a úplnosti zisteného skutku, ktorý však dovolací súd v konaní o dovolaní, ako už bolo vyššie uvedené, nemôže skúmať ani meniť, a z tohto dôvodu sa nimi ani nemôže (na podklade dovolania podaného obvineným) zaoberať.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolanie obvineného práv. L. Z. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.